

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto
<https://www.webropolsurveys.com/S/BC5C83D8740521E8.par>

OKM/39/040/2016

Asia   **Tehy ry:n lausunto koskien opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman työryhmän ehdotusta laadullisen työllistymisen sisällyttämiseksi korkeakoulujen rahoitusmalleihin 1.1.2019 alkaen.**

Tehy ry:ltä ei ole suoraan pyydetty lausuntoa, mutta välillisesti keskusjärjestömme STTK:n kautta. *Tehy ry:n* lausunto on toimitettu erikseen sähköisen lomakkeen kautta (webropol). Tässä Tehyn yhteenvetolausunnossa on huomioitu webropol-kyselyn vastaukset.

Työryhmä on käsitellyt ja arvioinut eri mahdollisuuksia laadullisen työllistymisen ulottuvuuksien mittaamiseksi korkeakouluista valmistuvien osalta. Ulottuvuudet, joita työryhmä on arvioinut, ovat tilastokeskuksen työllistymisen ammattitietoon (ammattiluokitukseen) perustuvat tiedot, palkkaukseen liittyvät tiedot sekä korkeakoulujen omana tiedonkeruunaan keräämät ja valmistuneiden uraseurantaa koskevat tiedot. Työryhmä esittää raportissaan, että työllistymisen suhteellinen osuus korkeakoulujen rahoituksesta säilyisi ennallaan ollen ammattikorkeakoulusta valmistuvien osalta 4 prosenttia ja yliopistosta valmistuvien osalta 2 prosenttia kokonaisrahoituksesta. Muutokset rahoitusmallissa liittyvät siihen, että nykyinen työllistymisen rahoituskriteeri korvattaisiin uudella laadullisen työllistymisen kriteerillä, johon liittyvät tiedot tuotettaisiin korkeakoulujen uraseurantakyselyillä.

Tilastokeskuksen ammattiluokituksen tiedot

Tilastokeskuksen kansallisen ammattiluokituksen (AML2010) avulla kuvataan väestön ammattirakennetta. Työryhmä esittää, että ammattiluokitustietoja ei käytettäisi laadullisen työllistymisen rahoituskriteerinä, koska ammattiluokitus vastaa työelämän muutoksiin viiveellä ja luokituksessa on alakohtaisia eroja. Lisäksi ammattiluokitustiedot ovat puutteellisia. Lähes 20 prosentilla valmistuneista ei ole ammattiluokitustietoa lainkaan kun valmistumisesta on kulunut vuosi.

Näiden perusteiden valossa myös *Tehy ry* pitää ammattiluokitustietojen sisällyttämistä rahoituskriteeriin huonona eikä suosittelen sitä. Sen sijaan *Tehy ry* esittää, että ammattiluokitustietoja käytettäisiin nykyistä enemmän hyväksi korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä ja koulutusvastuiden (tutkintojen) suuntaamisessa.

Palkkaukseen liittyvät tiedot

Työryhmän raportin mukaan Tilastokeskuksen palkkatiedot kattavat vain n 55 prosenttia kaikista palkansaajista. Palkkatilastojen mukaan hajonta koulutusalojen välillä ja myös saman alan sisällä eri tutkinnoissa oli suurta. Lisäksi palkkaukseen vaikuttaa sijoittuuko valmistunut kunta- vai yksityiselle – sektorille. Työryhmä totesi, että palkkatilastot eivät kuvaa riittävästi erilaisia korkeakoulututkintoja.

Tehy ry pitää työryhmän ehdotusta hyvänä, vaikka Tehyläisissä ammateissa toimivien korkeakoulutettujen osalta palkkauksen hajonnat eivät ole niin suuria kuin esimerkiksi tekniikan alalla. Edelleen *Tehy ry:n* mielestä sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen saamaan rahoitukseen ei saa vaikuttaa valmistuvien palkkaus. Korkeakouluja tulee palkita muilla, kuin palkkaukseen liittyvillä, laadullisen työllistymisen osuvuutta kuvaavilla rahoituskriteereillä.

Korkeakoulujen uraseurannan tiedot

Yliopistojen uraseurantaa toteutetaan ura- ja työelämäpalvelujen Aarresaari-verkostossa. Ammattikorkeakoulujen uraseurantakyselyä ollaan vasta valmistelemassa Amkista uralle! – hankkeessa, jonka ensimmäinen kyselykierros toteutetaan vuoden 2017 aikana. Työryhmän esityksessä uraseurantakyselyn tuottamaa tietoa pidettiin tärkeänä koulutuksen kehittämisen näkökulmasta. Uraseurantakyselyn vahvuutena nähtiin, että sen avulla on mahdollista luoda monipuolinen kuva tutkinnon suorittaneiden työllistymisestä ja tutkinnon tuottamasta lisäarvosta työllistymiseen. Työryhmä esittää, että laadullisen työllistymisen laskennassa hyödynnettäisiin korkeakoulujen uraseurantakyselyjen tuloksia.

Tehy ry:n mielestä työryhmän esitys uraseurantakyselyjen hyödyntämisestä laadullisen työllistymisen kriteerinä on perusteltu. *Tehy ry* pitää kuitenkin tärkeänä sitä, että ennen uuden rahoitusmallin käyttöönottoa valmistellaan huolellisesti ja arvioidaan ne uraseurantakyselyyn liittyvät kysymykset, jotka sisällytetään korkeakoulujen laadullisen työllistymisen laskentaan uudessa rahoitusmallissa.

Tehy ry:n lausuntoyhteenveto

Tehy ry pitää työryhmän esitystä korkeakoulujen rahoitusmallin uudistamiseksi pääosin hyvänä. Korkeakouluista valmistuvien laadullisen työllistymisen kriteeri korostaa *Tehy ry:n* mielestä korkeakoulujen vastuuta tuottaa oikein kohdentuvaa osaamista muuttuvaan työelämään. Tähän liittyy myös korkeakoulujen vastuu

kohdentaa tutkintojen määrä optimaaliseksi niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. On hyvä, että esityksessä myös ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon ja tohtorintutkinnon suorittaneiden laadullinen työllistyminen huomioidaan. *Tehy ry* olisi valmis jopa lisäämään laadullisen työllistyminen rahoitusosuutta kokonaisrahoituksessa tulevaisuudessa, mikäli arviointitieto uuden mallin vaikutuksista laadulliseen työllistymiseen sitä tukee.

Lisäksi *Tehy ry* pitää tärkeänä, että ne uraseurantakyselyihin liittyvät kysymykset, jotka otetaan mukaan laadullisen työllistymisen mittariksi tulevat mittaamaan valmistuneen tyytyväisyyttä saamaansa korkeakoulutukseen. Lisäksi niiden tulee sisältää valmistuneen arvio korkeakoulussa hankitun osaamisen hyödyntämisestä ammatissa sekä suhteessa hänen työnsä vaativuuteen. Edelleen on perusteltua, että uraseurantakyselyt suoritetaan vuosittain yhteismitallisesti siten, että kyselyissä käytetyt asteikot yhdenmukaistetaan. Tulosten luotettavuuden kannalta on saavutettava mahdollisimman kattava vastaajajoukko suhteessa valmistuneisiin. Korkeakoulujen on yhdessä pohdittava, miten valmistuneet motivoidaan vastaamaan säännöllisiin uraseurantakyselyihin.

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet myös *Tehy ry:n* yhteistyöjäsenjärjestöt.

Helsinki 12.4.2017

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Asiantuntija
Juha Kurtti
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry
juha.kurtti@tehy.fi
p. 0505869460

